



MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Lapin liitto, johtoryhmä

Turtola 21. lokakuuta 2020

S-postitse 21.10.2020: info@lapinliitto.fi

Asia: Esitys tutkimusprojektin perustamiseksi koskitilojen kalastusoikeuksista

Uusi kalastuslaki 379/2015 pitää sisällään yksinomaan vesialueen omistukseen perustuvan kalastusoikeuden. Kalastuslain astuttua voimaan vuoden 2016 alusta valtiolta (MMM) on katsonut, että koskitilojen kalastusoikeus kuuluu voimayhtiöille ja haluaa ne äänivaltaisina jäseninä mukaan kalatalousalueeseen niiden yksityisten sijaan, jotka olivat äänivaltaisia 7.2.2019 lopetetussa kalastusalueessa.

Kalastushallinnon kanta koskitilojen kalastusoikeuksista muuttui, kun säädökset koskitilojen kalastusoikeuksista poistettiin uudesta kalastuslaista ja kalastusalueet lopetettiin. Ristiriita kalastusoikeuksista esti Tornionjoen ja Ounasjoen kalatalousalueiden perustamisen.

Kiistakysymys ilmeni yllättäen. Koskitilojen yksityisten kalastusoikeudenomistajien on vaikea/mahdotonta yhteisesti puolustaa oikeuksiaan, he eivät ole järjestäytyneet. Tutkimuksen (Rummukainen/Salila) mukaan Pohjois-Suomessa on kymmeniä tuhansia tiloja, joita asia koskee.

Säädökset koskitilojen kalastusoikeuksista kirjattiin Perustuslakivaliokunnan vaatimuksesta kalastuslakiin 286/82, josta ne aikanaan on siirretty yhteisalueelakiin 758/

1989 (3.2 § - voimassaoleva). Kalastusoikeus on varallisuusarvoinen etuus (PeVL 5/1981), omaisuutta, joka turvataan perustuslailla. Ristiriidan kohde on Lapin ihmisten uhattuina olevat omaisuudet.

Ristiriidan selvittämisessä on huomattava, että valtio on merkittävä omistaja koskitilojen vesialueet omistavissa voimayhtiöissä. Maa- ja metsätalousministeriö, kiistan osapuolena, laati oman selvityksensä (2019:23 - Huhtala). Siinä MMM on tarkastellut asiaa yksipuolisesti valtion edun kannalta perustaen koskitilojen kalastusoikeudet kiinteistörekisterijärjestelmään.

On ilmeistä, että koskitilojen kalastusoikeuksia tulisi selvittää kalastushallintoa laajemmalla katsantokannalla. Olen keskustellut asiaa koskevan tutkimuksen tekemisestä Arktisen keskuksen kanssa. Timo Koivurova ja Matti Hepola katsovat, että tutkimus edellyttää projektin perustamista.

Projekti tarvitsee luonnollisesti osaavat henkilöt ja rahoituksen. Katsomme, että Lapin Liitto olisi oikea taho edistämään projektin nopeaa etenemistä ja rahoitusta. Olen keskustellut asiasta Lassi Kontiosalon kanssa.

Kunnioitavasti



Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska, pj.

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi